

Jakobus

Jakobus 1

1. Jakobus, een dienstknecht van God

Namelijk in den dienst van het apostelschap; zie Rom. 1:1; Filipp. 1:1; 2 Petr. 1:1; Jud.:1; Openb. 1:1. Zie de aantekeningen op den titel. **en van den Heere Jezus Christus; aan de twaalf stammen,** Namelijk der Israëlieten of Joden, die in twaalf stammen of geslachten waren verdeeld; namelijk die onder hen het Evangelie hadden aangenomen. Zie Gen. 49:28; Exod. 24:4; Joz. 3:12; Hand. 26:7. **die in de verstrooiing zijn:** De Israëlieten of Joden, zijn dikwijls buiten hun vaderland in andere landen verstrooid, de tien stammen door de Assyriërs en de twee door de Babyloniërs, die daarna wel wedergebracht zijn, doch enigen zijn in de verstrooiing gebleven; waarvan zie nader Hand. 2:5, en eindelijk zijn ze geheel verstrooid door den oorlog der Romeinen onder *Vespasianus* en *Titus*; in welke verstrooiing zij gebleven zijn tot dezen tijd toe. Deze laatste verstrooiing schijnt nog niet geschied te zijn, toen deze brief geschreven is; zodat hier verstaan worden degenen, die door de eerste verstrooiing zijn gebleven in de landen van Pontus, Galatië, Cappadocië, Azië en Bithynië, enz., gelijk deze worden genoemd 1 Petr. 1:1, en ook blijkt, dat in die en andere verre landen de Joden verstrooid waren, en enigen tot den christelijken godsdienst bekeerd; Hand. 2:9,10,11,41. **zaligheid.** Grieks *chairein*; dat is, blijde zijn; welke was een wijze van groeten bij de Grieken gebruikelijk; zie Matth. 26:49, en Matth. 27:29; Joh. 19:3; Hand. 15:23.

2. Acht het voor grote vreugde, mijn

Grieks *alle*; dat is, enkel vreugde, anders niet dan vreugde. Deze vreugde ontstaat niet uit het gevoel van de verdrukkingen, maar uit het gevoel van Gods genade in het midden van de

verdrukkingen, en uit het aanmerken van de nuttigheden en vruchten daarvan, die in de volgende verzen worden uitgedrukt. **broeders, wanneer gij in velerlei verzoeking** Dat is, verdrukkingen, die zo worden genoemd, omdat God daarmee onze standvastigheid in het geloof beproeft en bekend maakt, gelijk in Jak. 1:3 verklaard wordt. Zo wordt ook gezegd, dat God Abraham verzocht, Gen. 22:1; dat is, zijn geloof beproefde. Zie ook 2 Petr. 2:9; Openb. 3:10. **valt;** Het Griekse woord betekent midden daarin vallen, als van alle zijden om en om daarmee bevangen zijnde.

3. Wetende, dat Dat is, dewijl gij weet, namelijk waartoe u God deze verdrukkingen laat overkomen, en welke nuttigheden deze den gelovige toebrengen. Deze wetenschap dan is de oorzaak van de vreugde waartoe hij vermaant. **de beproeving uws geloofs** Dat is, de verdrukkingen, waardoor uw geloof, gelijk het goud door het vuur, beproefd wordt; 1 Petr. 1:7. **lijdzaamheid werkt.** Namelijk niet uit zichzelf, daar zij in de ongelovigen voortbrengt ongeduldigheid en murmureren tegen God; maar omdat God door Zijn Geest het verstand der gelovigen zo verlicht, dat zij verstaan, dat hij door deze hun geloof wil beproeven en bekend maken, en hun daardoor tot de eeuwige vreugde bereiden. En dit strijdt niet tegen hetgeen Paulus zegt Rom. 5:4. *De lijdzaamheid werkt beproeving*, want door het woord *beproeving* verstaat Paulus niet de verdrukkingen, waardoor het geloof beproefd wordt, gelijk hier Jakobus, maar bevinding en ervaring; namelijk van Gods hulp, bijstand, troost en getrouwheid in Zijn beloften.

4. Doch de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk, Dat is, een oprecht, ongeveinsd en tot het einde toe durend werk; Matth. 10:22. **opdat gij moogt volmaakt zijn en** Gelijk tevoren. Want dat de apostel dit niet verstaat van een gans volkomen volmaaktheid naar den eis der wet, blijkt hierna Jak. 3:2. **geheel oprecht,** Dat is, dat gij niet alleen lijdt om een goede zaak, 1 Petr. 4:15,16; maar ook in uw ganse leven alle oprechtheid betoont, opdat een iegelijk

daaruit mag zien dat gij ten onrechte lijdt. **in geen ding** Namelijk wat de christelijke roeping van ons eist. Of, in gene *verzoeking*; namelijk, hoe zwaar dezelve ook zou zijn. **gebrekkelijk**. Dat is, nalatende wat gij schuldig zijt en behoort te doen, als goede christenen.

5. **En indien iemand van u wijsheid ontbreekt**, Dit kan wel verstaan worden van alle wijsheid, doch de apostel verstaat hier vooral de wijsheid van geestelijke en hemelse zaken, welker begin de vreze Gods is, en bijzonder die wijsheid die gebruikt moet worden in de verdrukkingen, om te verstaan de rechte oorzaken daarvan en de wijze hoe men zich in deze moet gedragen en troosten; waarin grote wijsheid gelegen is. **dat hij ze van God begere**, Die een iegelijk Namelijk die om deze wijsheid hem recht bidt. **mildelijk geeft**, Grieks *eenvoudig*; dat is, zonder zwaarigheid of karigheid. **en niet verwijt**; Namelijk dat Hij ons zo dikwijls en zo veel gegeven heeft; gelijk de mensen gewoonlijk doen, die niet gaarne geven. **en zij zal hem gegeven worden**. Namelijk de wijsheid; welke belofte ook kan uitgestrekt worden tot andere dingen ons ter zaligheid nodig. Zie Matth. 7:7, enz.; Luk. 11:9; Joh. 16:23.
6. **Maar dat hij ze begere in geloof**, Dat is, met een vast vertrouwen van verhoord te zullen worden; Mark. 11:22,23,24. **niet twijfelende**; Namelijk of hij zal verhoord worden of niet. Of, of God in Zijn beloften getrouw is, of niet. Van dit woord, zie Hand. 10:20, en Hand. 11:12; Rom. 4:20. **want die twijfelt, is een baar der zee gelijk**, die van den wind gedreven en op en nedergeworpen wordt.
7. **Want die mens mene niet**, Namelijk die zo bidt, zonder vertrouwen, en twijfelende. **dat hij iets ontvangen zal van den Heere**.
8. **Een dubbelhartig man** Grieks *een tweezielig man*; dat is, die zijn ziel of hart gelijk als in tweeën gedeeld heeft tussen God en Zijn begeerlijkheden, en zo beide wil

dienen, gelijk de Israëlieten hun hart gedeeld hadden tussen de Heere en Baäl; 1 Kon. 18:21; Hos. 10:2. *is* Dit woordje *is* staat niet in den Grieksen tekst; waarom sommigen deze woorden hechten aan de voorgaande woorden van het zevende vers, Jak. 1:7, aldus: *Als zijnde een dubbelhartig man*, enz. **ongestadig** Dat is, niet alleen veranderlijk van zinnen, maar ook onrustig in zijn gemoed. **in al zijn wegen**. Dat is, in al zijn gedachten, raadslagen en handelen, Hebr.

9. **Maar de broeder, die nederig is**, Dat is, die door kruis, armoede en verdrukkingen in een nederigen en ellendigen staat is. Want zo wordt vernedering voor verdrukking dikwijls gebruikt. Zie Ps. 116:6, en Ps. 119:71. **roeme in zijn hoogheid**. Dat is, in dien heerlijken staat, waartoe hem God geroepen heeft, dat hij door het geloof een kind en een erfgenaam van God is geworden; Joh. 1:12; Rom. 8:17.
10. **En de rijke** Namelijk die zodanige verdrukkingen niet is onderworpen, maar rijkdom, eer en alle andere gemakken dezes levens overvloedig heeft. **in zijn vernedering**; Namelijk roem; dat is, hoewel hij in geen nederigen, maar in een verheven staat is naar de wereld, dat hij hierin zozeer niet roeme, maar daarin vooral, dat hij een nederig hart heeft, dat zich daarom boven anderen niet verheft, maar gedachtig zijnde der veranderlijkheid der zaken van deze wereld, zich in nederigheid gedraagt voor God en de mensen. **want hij zal als een bloem van het gras voorbijgaan**. Namelijk zodanige rijke, gelijk in Jak. 1:11 uitgedrukt wordt. **van het gras voorbijgaan**.
11. **Want de zon is opgegaan** Dat is, gelijk als de zon, enz. met de hitte, en heeft het gras dor gemaakt, en zijn bloem is afgevallen, en de schone gedaante haars aanschijns is vergaan; alzo zal ook de rijke Dat is wel waar van alle mensen, maar wordt van de rijken vooral gezegd, omdat deze zeer kwalijk van het vertrouwen op hunne rijkdommen kunnen afgetrokken worden. Zie 1 Tim. 6:17.

in zijn wegen Zie de aantekeningen op Jak. 1:8. Grieks *poreiais*; dat is, wandelingen. **verwelken**. Dat is, zijn hoogheid en zijn heerlijkheid verliezen, gelijk een bloem die verwelkt.

12. Zalig is de man, die verzoeking Dat is, verdrukking. Zie Jak. 1:2. **verdraagt; want als** Namelijk lijdzaam en standvastig. **hij beproefd zal geweest** Namelijk door de verdrukkingen, en bevonden dat hij evenwel standvastig blijft in het geloof. **zijn, zal hij de kroon des levens** Dat is, het eeuwige leven, waarmede hij na strijd en overwinning, als met een kroon zal verheerlijkt worden. **ontvangen, welke** Dat is, verkrijgen, niet als een verdiend loon; want het lijden van den tegenwoordigen tijd is niet te wegen met de toekomstige heerlijkheid, Rom. 8:18; maar als een genadig geschenk, Rom. 6:23. **de Heere beloofd heeft dengenen, die Hem liefhebben**. Dat is, die in *Christus* geloven, Joh. 3:36, en Joh. 5:24, en hun geloof betonen met een standvastige liefde Gods en tot hun naasten. Zie 2 Tim. 4:8.

13. Niemand, als hij verzocht wordt, Hier wordt het woord *verzoeken* in een andere betekenis gebruikt dan in het voorgaande, namelijk voor aanlokken of verwekken tot kwaad of zonde. Hetwelk de satan altijd doet; daarom ook genoemd wordt *de verzoeker*; Matth. 4:3; 1 Thess. 3:5. **zegge: Ik word van** Namelijk gelijk schijnt dat sommigen deden, omdat de verdrukkingen *waardoor men tot afval en andere zonden aangelokt of verwekt wordt om die te ontvlieden*, door de voorzienigheid van God ons toegezonden worden, Gen. 45:7; 2 Sam. 16:10, daaruit besloten, dat dan God ook een auteur moest zijn van de verwekking tot kwaad, die door de verdrukkingen geschiedt; hetwelk de apostel hier krachtig wederlegt. **God verzocht; want God kan niet verzocht worden** Grieks *is onverzoenlijk der kwaden*; dat is, kan vanwege zijn volmaakte goedheid, noch zelf tot kwaad verwekt worden, noch iemand ook daartoe verwekken, dewijl hij niet doen kan hetgeen tegen zijn natuur strijdt, en waarvan zijn

natuur een afkeer heeft. **met het kwade, en Hij Zelf verzoekt niemand**. Dat is, verwekt niemand tot kwaad.

14. Maar een iegelijk wordt verzocht, Dat is, tot het kwaad aangelokt; gelijk voren. **als hij van zijn eigen** Dat is, van de kwade lusten zijns vleses, die alle mensen van nature hebben, en hun na den val der eerste ouders, aangeboren zijn. Want, hoewel de Satan en de wereld ons ook tot kwaad aanlokken, zo zouden zij nochtans niets uitrichten, indien deze kwade lusten, als inwendige en voornaamste oorzaken daar niet bij kwamen. **begeerlijkheid afgetrokken en** Namelijk van het goed. **verlokt wordt**. Namelijk tot het kwaad, door de zoetigheid daarvan, als door een aas daartoe aangelokt zijnde. Dit is de eerste kwade beweging in het hart van den mens, als hij tot het kwaad verzocht of verwekt wordt; welke beweging ook zonde is, daar zij afwijkt van die oprechtheid, die de wet eist, 1 Joh. 3:4, en de apostel Paulus die dikwijls *zonde* noemt, Rom. 7:&8,9,11, enz., en zij tegen het tiende gebod strijdt: *Gij zult niet begeren*.

15. Daarna de begeerlijkheid ontvangen hebbende Hij verklaart dit nader met een gelijkenis van een vrouw, die hare vrucht eerst ontvangt en daarna baart De apostel gebruikt hier een Grieks woord, hetwelk eigenlijk gezegd wordt van een vrouw, die van hare vrucht scheidt, en deze uit haar lichaam voortbrengt, om te blijven bij de vorige gelijkenis.. Door het ontvangen der begeerlijkheid wordt verstaan een tweede beweging in het hart, waardoor nu ook de wil zulks toestemt, gelijk als David door het aanschouwen van de vrouw van Uria eerst verlokt werd om die te begeren, en daarna besloot in zijn hart dat hij haar wilde gebruiken. Waarmede de zonde nu als ontvangen was; 2 Sam. 11:2, enz. **baart** De apostel gebruikt hier een Grieks woord, hetwelk eigenlijk gezegd wordt van een vrouw, die van hare vrucht scheidt, en deze uit haar lichaam voortbrengt, om te blijven bij de vorige gelijkenis. **zonde**; Dat is, brengt voort, en volbrengt metterdaad de uiterlijke zonde, die daarom gewoonlijk *dadelijke zonden* genoemd wordt, en hier *voleindigde*

zonde. Waaruit dan niet besloten kan worden, dat de begeerlijkheid geen zonde zou zijn; maar wel het tegendeel, omdat zij zulke kwade vruchten voortbrengt, dat zij een kwade boom moet zijn; Matth. 7:17,18. **en de zonde voleindigd zijnde** Dat is, uiterlijk begaan zijnde. Dit is een beschrijving van de dadelijke zonde. **baart** De apostel gebruikt hier een Grieks woord, hetwelk eigenlijk gezegd wordt van een vrouw, die van hare vrucht scheidt, en deze uit haar lichaam voortbrengt, om te blijven bij de vorige gelijkenis. **den dood**. Namelijk de tijdelijke en eeuwige. Zie Deut. 27:26; Ezech. 18:4; Rom. 1:32, en Rom. 6:23; waaruit niet kan besloten worden, dat alleen de dadelijke zonden den dood verdienen, en niet de inwendige kwade begeerlijkheden. Want dat deze ook den dood verdienen, getuigen uitdrukkelijk Mozes, Deut. 27:26; *Christus*, Matth. 5:22,28; Paulus, Rom. 5:14, en Rom. 7:7; 1 Joh. 3:15; maar de apostel leert alleen hoe de zonde ons allengskens meer en meer tot den dood brengt. # 1Jo 3.15

16. **Dwaalt niet**, Namelijk in dit stuk vooral, dat gij God zoudt houden voor een bewerker van de verzoeken of aanlokkingen tot het kwaad. Want dat is godslasterlijk. **mijn geliefde broeders!**

17. **Alle goede gave, en alle volmaakte gifte** Dat is, die nodig en dienstig is om den mens meer en meer te volmaken en tot zaligheid te brengen. **is van boven**, Dat is, van God, die daar boven in den hemel zijn troon heeft, en van daar zijn gaven tot ons afzendt; zie Joh. 3:31. **van den Vader der lichten** Dat is, die niet alleen het licht zelf is, 1 Joh. 1:5,7, en een ontoegankelijk licht bewoont, 1 Tim. 6:16; maar ook verlicht een iegelijk mens die in de wereld komt; Joh. 1:9. **afkomende, bij Welken geen verandering is**, Grieks *gene verandering in is*; namelijk in zijn wezen, natuur en eigenschappen. **of schaduw van omkering**. Namelijk zijns willens, van goed tot kwaad. Grieks *afschaduwing*; een gelijkenis, genomen van de zon, wier schijnsel

dikwijls door enige wolken als schaduwen verduisterd wordt.

18. **Naar Zijn wil heeft** Grieks *willende*, of *gewild hebbende*; dat is, naar zijn welbehagen, hetwelk de oorsprong is van onze wedergeboorte en zaligheid; Filipp. 2:13. **Hij ons gebaard** Het Griekse woord betekent eigenlijk gelijk als een moeder haar kind ter wereld brengt; gelijk Jak. 1:15. **door het Woord** Dat is, door de prediking van het Evangelie, als het uiterlijk middel daartoe nodig is. Zie Rom. 10:14,17; 1 Petr. 1:23. **der waarheid, opdat wij zouden zijn als eerstelingen** Grieks *een zeker eersteling*; dat is, gelijk de eerstelingen der vruchten Gode eerst geheiligd waren, dat zo ook de gelovige Joden Gode geheiligd waren voor andere volken. **Zijner schepselen**. Dat is, der andere mensen, zo heidenen als Joden, die in *Christus* nog zouden geloven.

19. **Zo dan, mijn geliefde broeders, een iegelijk mens zij ras om te horen**, Namelijk het woord der waarheid om het te leren. Of ook in het algemeen om wat goeds te leren. **traag om te spreken**, Dat is, uit te spreken uw oordeel over enige zaken of personen. **traag tot toorn**;

20. **Want de toorn des mans werkt Gods** Dat is, als zij te heftig is, verwekt den mens niet om te doen wat recht is voor God, maar tot wraak, schelden, slaan en dergelijke boze werken. Zie Ps. 4:5; Matth. 5:22. **gerechtigheid niet**.

21. **Daarom, afgelegd hebbende** Dit is het eerste deel der ware bekering, het kwaad te laten; Ps. 34:15; Jes. 1:16. **alle vuiligheid en** Dat is, zonde die vuil en stinkend voor God is, en vooral die vuile en lelijke zonden, die vermeld worden door den apostel Petrus, 1 Petr. 4:3. **overvloed van boosheid**, Dat is, alle overvloeiende en uitstekende boosheid. De christenen moeten alle boosheid, hoedanig die zij, afleggen, 1 Cor. 5:7; 1 Petr. 2:1, maar inzonderheid, die uitsteekt en overvloeit. **ontvangt met zachtmoedigheid** Namelijk door geloof en gehoorzaamheid. **het Woord**, Dat is, de leer van het Evangelie. **dat in u geplant**

wordt, Grieks *ingeplant*; namelijk door den dienst der leraren, die planten en nat maken, 1 Cor. 3:6, en het woord, als een onvergankelijk zaad in de harten der mensen zaaien, waardoor zij wedergeboren worden en opwassen. Zie Luk. 8:11; 1 Petr. 1:23, en 1 Petr. 2:2. **hetwelk uw zielen kan zaligmaken.** Namelijk vergezeld zijnde met de kracht en werking van de Heiligen Geest, en door het geloof aangenomen; Joh. 3:5.

22. **En zijt daders des Woords, Of doeners;** waardoor de apostel niet verstaat degenen, waarvan Paulus spreekt, Rom. 2:13, die door het doen van de wet willen gerechtvaardigd worden, maar degenen, die met de harten gelovende ter rechtvaardigheid, hun leven naar de leer van *Christus* schikken, en hun geloof met de vruchten der bekering tonen. **en niet alleen hoorders, uzelfen met valse overlegging** Grieks *paralogizomenoi*; dat is, valse besluit-redenen makende, waarmede zij zichzelf bedriegen, besluitende dat zij zalig zullen zijn, omdat zij hoorders zijn van het Woord. Want *Christus* zegt Luk. 11:28, dat zij zalig zijn die Gods Woord niet alleen horen, maar ook bewaren. **bedriegende.**

23. **Want zo iemand een hoorder is des Woords, en niet een dader, die is een man gelijk, welke zijn aangeboren aangezicht** Grieks *aangezicht zijner geboorte*. **bemerkt in een spiegel;** Want Gods Woord is gelijk als een spiegel; de wet, om daarin te zien onze smetten en zonden; en het Evangelie, om daarin te aanschouwen de genade Gods in *Christus*. Die nu de wet alleen aanziet, en zijn zonden, daarin aangewezen, niet betert en nalaat, en die de genade, in het Evangelie voorgesteld, met waar geloof niet aanneemt, die is zulk een man gelijk, en zulk aanschouwen zal hem niet nuttig zijn, als het andere niet volgt.

24. **Want hij heeft zichzelf bemerkt, en is weggegaan, en heeft terstond vergeten, hoedanig hij was.**

25. **Maar die inziet** Grieks *die nederbukt*; dat is, die nederbukkende ziet, gelijk men

pleegt te doen als men iets naarstig wil inzien. Zie Luk. 24:12; Joh. 20:5; 1 Petr. 1:12. **in de volmaakte wet,** Dat is, het ingeplante woord, namelijk van het Evangelie, gelijk Jak. 1:21 gezegd wordt. Want het woord *wet* wordt hier genomen in het algemeen voor een leer, gelijk Paulus ook de leer van het Evangelie noemt *de wet des geloofs*; Rom. 3:27. **die der vrijheid** Dat is, die ons leert, dat wij door den Zoon waarlijk van de zonde zijn vrij gemaakt, en waardoor wij den Geest der vrijheid, en niet der dienstbaarheid ontvangen. Zie Joh. 8:36; Rom. 8:2,15. **is, en daarbij blijft,** Dat is, in die wet of leer. **deze, geen vergetelijk hoorder geworden zijnde, maar een dader des werks, deze, zeg ik, zal gelukkig zijn in dit zijn doen.** Dat is, wanneer hij bij deze leer blijft, en die in het werk stelt. Hetwelk welk niet een verdiende oorzaak is der gelukzaligheid, die door het geloof alleen verkregen wordt, Hab. 2:4; Rom. 3:22, enz.; Gal. 2:16, en Gal. 3:8, enz.; maar een weg is om tot deze te komen; Ps. 1:1,2; Ef. 2:10.

26. **Indien iemand onder u dunkt, dat hij godsdienstig** Dat is, zichzelf inbeeldt, zich laat voorstaan. **is, en hij zijn tong niet in toom houdt,** Namelijk van lasteren, liegen, vuil spreken, enz.; want uit overvloed des harten spreekt de mond, Matth. 12:34. Eéne soort van zonde wordt genoemd, waaronder alle andere dergelijke ook verstaan worden. **maar zijn hart verleidt,** Namelijk door deze ijdele inbeelding. **dezes godsdienst is ijdel.** Namelijk die hij uiterlijk betoont, en waarin hij roemt.

27. **De zuivere en onbevleete godsdienst voor God en den** Dat is, die God de Vader van ons eist en Hem aangenaam is. **Vader is deze: wezen en weduwen** Onder deze ééne soort van liefde jegens den naaste worden verstaan alle andere, waardoor het geloof moet werkzaam wezen; Gal. 5:6. **bezoeken in hun verdrukking, Of opzicht hebben over wezen en weduwen. en zichzelf onbesmet bewaren** Namelijk van de vuiligheden,

waarvan hij gesproken heeft Jak. 1:21. Zie ook 2 Tim. 2:21. **van de wereld.** Dat is, van de goddelozen mensen, waarvan de wereld vol is, 1 Joh. 5:19, en van de wereldse begeerlijkheden, die in de wereldse mensen heersen. Zie 1 Joh. 2:15,16.

Jakobus 2

1. **Mijn broeders, hebt niet het geloof van onzen** Dat is, het christengeloof, waarvan *Christus* het fundament is; 1 Cor. 3:11. **Heere Jezus Christus, den Heere der heerlijkheid, met aanneming des persoons.** Dat is, van de uiterlijke gelegenheid des mensen, die tot de zaak niets doet, gelijk rijkdom, macht, enz.; zie hiervan de aantekeningen Hand. 10:34; Rom. 2:11.
2. **Want zo in uw vergadering kwam** Grieks *synagoge*; waardoor verstaan worden niet de Joodse scholen of synagogen, waar de christenen niet meer kwamen om hun godsdienst te oefenen, maar allerlei plaatsen, waar de christenen bijeen kwamen om den godsdienst te plegen. **een man met een gouden** Dat is, rijke lieden die vanwege hun rijkdom of pracht voorgetrokken worden, waaronder dikwijls worden gevonden zodanigen als beschreven worden Jak. 1:6,7. **ring aan den vinger, in een sierlijke kleding,** Grieks *blinkende*. **en er kwam ook een arm man in** Namelijk hoewel hij vroom en gelovig is. **met een slechte kleding;** Grieks *in een vuile kleding*.
3. **En gij zoudt aanzien dengene,** Dat is, uwe ogen allen tezamen op hem slaan met eerbied. **die de sierlijke kleding draagt, en tot hem zeggen: Zit gij hier op een eerlijke plaats;** Grieks *wel*, of *eerlijk*. **en zoudt zeggen tot den arme: Sta** Namelijk die in de vergadering komt. Zie Jak. 2:2. **gij daar; of: Zit hier onder mijn voetbank;**
4. **Hebt gij dan** Of *zijt gij niet in uzelf veroordeeld?* Dat is, in uw conscientie overtuigd, dat gij daar kwalijk aan doet. **niet in uzelf een onderscheid gemaakt, en zijt rechters geworden**

Dat is, gij hebt geoordeeld dat uw kwade overleggingen in dit aannemen des persoons goed en behoorlijk waren. Of *rechters die kwade overleggingen hebben;* dat is, verkeerde rechters. **van kwade overleggingen?**

5. **Hoort, mijn geliefde broeders, heeft God niet** Dat is, hebt gij niet gelezen, of geleerd, verstaan, dat God, enz. **uitverkoren** Namelijk van eeuwigheid voor de grondlegging der wereld, Ef. 1:4, en in den tijd geroepen. **de armen dezer** Niet allen, maar meer armen dan rijken; 1 Cor. 1:26. **wereld, om rijk te zijn in het geloof, en erfgenamen des Koninkrijks,** Namelijk der hemelen, en van alle hemelse goederen, hoewel zij de goederen dezer wereld niet hebben. **hetwelk Hij belooft dengenen, die Hem liefhebben?** Namelijk hetzij armen of rijken; hetwelk hij daarbij doet, opdat de rijken niet zouden menen van de verkiezing en dit koninkrijk ten enenmale uitgesloten te wezen.
6. **Maar gij hebt den armen oneer aangedaan.** Namelijk daarmede, dat gij een zodanigen rijke meer eer aandoet, als een gelovigen arme, dien gij veracht. **Overweldigen u** Hij bewijst dat zodanige rijken zulke eer niet waardig zijn, om hunner boosheid wil, dewijl zij de gelovigen geweldig onderdrukken. **niet de rijken, en trekken zij u niet tot de rechterstoelen?** Namelijk om aldaar door schijn van recht, de gelovigen vals te beschuldigen en onbarmhartig te doen veroordelen. Zie Matth. 10:17.
7. **Lasteren zij niet den goeden naam,** Namelijk van den *Heere Jezus Christus*, den Zoon Gods. **die over u aangeropen is?** Namelijk als gij in Zijn naam gedoopt zijt. Of naar welken gij toegenaamd zijt, namelijk Christenen; een Hebreeuwse wijze van spreken. Zie dergelijke Gen. 48:16; Jes. 4:1.
8. **Indien gij dan de koninklijke wet** Dat is, de voornaamste en algemene wet, waaronder alle anderen zijn begrepen, gelijk ook een algemene heirbaan een koninklijke weg genoemd wordt, Num. 21:22. Of die God,

een Heer en koning over allen, ons voorgeschreven en geboden heeft. **volbrengh, naar Of onderhoudt.** Want gesteld zijnde, dat iemand de ganse wet van de liefde des naasten onderhield, en hij den persoon aannam, gelijk gezegd is, zo is hij een overtreder derzelfde wet; daar de liefde van den naaste geen plaats kan hebben, waar de naaste veracht wordt; gelijk in Jak. 2:9 verklaard wordt. **de Schrift: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelfen, zo doet gij wel;**

9. Maar indien gij den persoon aanneemt, Namelijk gelijk tevoren is verklaard Jak. 2:1,2, enz. zo doet gij zonde, Grieks *werkt*; dat is, doet een werk dat zonde is, als strijdende tegen de liefde van den naaste. **en wordt van de wet bestraft** Namelijk in Jak. 2:8 vermeld. **als overtreders.**

10. Want wie Niet dat iemand de gehele wet Namelijk uitgenomen dit ene, waarin hij mistreedt. volmaakt kan onderhouden, maar dit wordt gezegd onder voorwaarde, zo daar iemand ware, of zo iemand daarin roemt, gelijk de jongeling, Matth. 19:20. **de gehele wet** Namelijk uitgenomen dit ene, waarin hij mistreedt. **zal houden, en in een zal struikelen, die** Dat is, zondigen; een gelijkenis, genomen van degenen, die onder het wandelen of lopen hun voet stoten en vallen; zie hierna Jak. 3:2. **is schuldig** Dat is, heeft zich schuldig gemaakt aan de straf, die de wet tegen de overtreders uitspreekt, Deut. 27:26. *Vervloekt is hij, die niet blijft in al*, enz. Want die den wetgever durft verachten in het ene, die durft hem ook verachten in het andere; en die één lid van het lichaam kwetst, wordt gezegd het gehele lichaam gekwetst te hebben. **geworden aan alle.**

11. Want Die gezegd heeft: Gij zult geen overspel doen, Die heeft ook gezegd: Dat is, het is één en dezelfde wetgever, die zo wel het ene heeft verboden als het andere. **Gij zult niet doden. Indien gij nu geen overspel zult doen, maar zult doden, zo zijt gij een overtreder der wet geworden.**

12. Spreekt alzo, Namelijk zonder aanneming van den persoon. **en doet alzo, als die door de wet der vrijheid** Dat is, door het Evangelie, waardoor verkondigd wordt, dat wij door *Christus* vrijgemaakt zijn van de strengheid der wet. Zie tevoren Jak. 1:25, en dies te zwaarder oordeel zullen hebben te verwachten, zo wij deze genade tot onbarmhartigheid misbruiken. Anderen zetten het over: *Als die door de wet der vrijheid*, dat is, naar de leer van het Evangelie, voortaan uwe broeders **zult oordelen**, zonder aanneming van den persoon. **zult geoordeeld worden.**

13. Want een onbarmhartig Dat is, hetwelk niet is verzacht of getemperd met barmhartigheid, of genade van vergeving. **oordeel zal gaan over dengene, die geen barmhartigheid** Dat is, die geen liefde tegen zijn naasten zal gepleegd of betoond hebben, waaronder ook zijn degenen, die uit aanneming van den persoon de armen verachten. Zie Matth. 25. **gedaan heeft; en de barmhartigheid roemt** Dit verstaan sommigen van de barmhartigheid van God, die tegen het strenge oordeel der wet roemt, als het overwonnen en weggenomen hebbende van alle gelovigen door *Christus*. Maar de voorgaande woorden schijnen te eisen, dat het verstaan worde van de barmhartigheid des mensen, die hij aan zijn naasten heeft gedaan. Deze roemt, dat is, doet den mens, die ze gedaan heeft, in *Christus* roemen en zich verblijden, tegen het oordeel der verdoemenis, dat het over hem niet komen zal; daar het zeker is, dat het niet komen zal over de ware gelovigen, Joh. 5:24; Rom. 8:1; 1 Cor. 15:55, en hij door de werken der barmhartigheid en liefde van de waarheid en oprechtheid van zijn geloof is verzekerd; Matth. 25:35; Gal. 5:6. **tegen het oordeel.**

14. Wat nuttigheid is Namelijk tot des mensen troost en zaligheid. **het, mijn broeders, indien iemand zegt, dat hij het** Dat is, uiterlijk belijdt en roemt, daar hij inderdaad geen waar geloof heeft. **geloof**

- heeft, en hij heeft de werken niet?
Kan dat geloof hem Dat is, zulk een geloof dat zonder de werken is. zaligmaken?
15. Indien er nu een broeder of zuster naakt zouden zijn, en gebrek zouden hebben aan dagelijks voedsel;
16. En iemand van u tot hen zou zeggen: Dat is, de liefde aan hen zou tonen alleen met woorden. Gaat henen in vrede, wordt warm, en wordt verzadigd; en gijlieden zoudt hun niet geven de nooddriftigheden des lichaams, wat nuttigheid is dat? Hij wil zeggen: *Gene*; noch voor den arme, noch voor dengene die alleen met woorden liefheeft.
17. Alzo ook het geloof, indien het de werken niet heeft, is bij zichzelf dood. Of *in zichzelf*; dat is, heeft geen nuttigheid tot rechtvaardigmaking; en geen kracht om zalig te maken, niet meer dan een dood lichaam zonder ziel kracht heeft om enige werkingen des levens voort te brengen. Zie Jak. 2:26.
18. Maar, zal iemand Namelijk die het ware en levend geloof heeft, dat werkzaam is door goede werken. zeggen: Namelijk tot een huichelaar, die zich beroemt in het geloof, en geen goede werken voortbrengt. **Gij hebt het geloof**, Namelijk een geloof dat zonder de goede werken is. Of gij zegt dat gij het geloof hebt. Laat het zo zijn. **en ik heb de werken.** Dat is, een geloof met de werken, of werkzaam door de goede werken. **Toon mij uw geloof** Dat is, welaan, indien gij een waar geloof hebt, gelijk gij roemt en u inbeeldt, toon het door de werken, gelijk een boom door de goede vruchten toont, dat hij een goede boom is; Matth. 7:17,18. **uit uw werken, en** Anderen lezen: *zonder uwe werken*; hetwelk ook een goeden zin heeft. Doch de meeste Griekse boeken hebben *uit uwe werken*. **ik zal u uit mijn werken** Namelijk als uit de vruchten van een waar geloof en een zeker bewijs daarvan. **mijn**

geloof tonen. Namelijk dat het een oprecht en waar geloof is.

19. **Gij gelooft, dat God een enig** Dat is, gij gelooft niet, gelijk de heidenen, dat er vele goden zijn, maar dat er maar één God is, die zich in Zijn Woord geopenbaard heeft; Deut. 6:4; 1 Cor. 8:6. **God is; gij doet wel;** Namelijk zo verre, dat gij dit artikel gelooft waarachtig te zijn, gelijk het ook is; maar zodanige kennis en toestemming van de artikelen des geloofs is niet genoeg tot een oprecht en waar geloof. Het bewijs volgt. **de duivelen geloven het ook,** Dat is, weten en toestemmen ook, dat er maar één God is; en hebben daarom nochtans geen waar geloof. **en zij sidderen.** Of *beven*; namelijk voor het schrikkelijk oordeel van God, waartoe zij bewaard worden, 2 Petr. 2:4; en vertrouwen niet op de genade van God, en zoeken Hem niet als hunnen Vader te dienen.
20. **Maar wilt gij weten,** Dat is, wilt gij nog klaarder onderwezen worden in dit stuk, ik zal het u nog klaarder bewijzen met de voorbeelden van Abraham en Rachab. **O ijdel mens,** Dat is, gij geveinsde mens, die ijdelijk van het geloof roemt, zonder het met de werken te betonen. **dat het geloof zonder de werken dood is?** Dat is, zo het zonder goede werken is, gelijk Jak. 2:17.
21. **Abraham, onze vader,** Dat is, die een Vader is van alle ware gelovigen, Rom. 4:1,11,16, wiens geestelijke kinderen derhalve door geen ander geloof gerechtvaardigd worden, dan waardoor Abraham gerechtvaardigd is. **is hij niet uit** Dit schijnt te strijden met hetgeen Paulus zegt Rom. 4, en Gal. 3; waar hij leert en bewijst, dat Abraham gerechtvaardigd is, niet uit de werken maar door het geloof; hetwelk sommigen zelfs ook van de oude leraars heeft doen twijfelen, of deze zendbrief van Jakobus ook behoort voor Heilige Schrift erkend te worden. Doch als men de zaak wel inziet, zo is er gans geen strijd. Want het oogmerk van Paulus is, te leren tegen de valse apostelen, dat de mens voor God niet wordt gerechtvaardigd door Zijn eigene gerechtigheid, bestaande uit de werken der wet, die wij gedaan hebben, maar alleen door

het geloof, dat is, door de gerechtigheid van *Christus* met het ware geloof aangenomen, Rom. 3:28; Gal. 2:16; Filipp. 3:9; Tit. 3:4,5; Hebr. 10:38; en dit bewijst hij met het exempel van Abraham, Rom. 4; maar het oogmerk van Jakobus is te leren tegen de mond-christenen, dat het geloof, waardoor wij voor God gerechtvaardigd worden, niet is alleen een kennis met toestemming, of een uiterlijke belijdenis van de artikelen des geloofs, maar ook een vast vertrouwen des harten op de genade Gods in *Christus*, hetwelk in de ware gelovigen verwekt en voortbrengt de goede werken, waardoor zij verzekerd worden en voor anderen betonen, dat zij het ware zaligmakende geloof hebben en voor God gerechtvaardigd zijn; en daartoe brengt hij ook hier voor het exempel van Abraham, en bewijst dat zijn geloof, waardoor hij voor God gerechtvaardigd is, zodanig geloof is geweest, en dat zulks vooral blijkt uit dat grote werk des geloofs, als hij zijn zoon Izak heeft willen offeren. Beide deze leringen zo van Paulus als van Jakobus zijn waarachtig en schriftmatig en strijden geenszins. Daarom, als Jakobus hier zegt dat Abraham gerechtvaardigd is uit de werken, dat is, gelijk hijzelf verklaart, uit dat werk als hij Izak heeft opgeofferd, zo verstaat hij door deze woorden *uit de werken*, dat Abraham met zijne werken betoond heeft, dat hij een waar en levend geloof had, en dat hij door de goede werken als vruchten daarvan voor God en de mensen betoond heeft, dat hij waarlijk voor God gerechtvaardigd was. Zodat Jakobus het woord *gerechtvaardigd* niet neemt in die betekenis, gelijk Paulus, als hij spreekt van de rechtvaardigmaking des mensen voor God, maar voor een betoning dezer rechtvaardigmaking voor God en de mensen; gelijk hij ook door het woord *geloof*, als hij ontkent dat wij daardoor alleen gerechtvaardigd worden, Jak. 2:24, verstaat een blote toestemming en belijdenis van het christengeloof, dat niet is vergezeld met vertrouwen noch met goede werken, gelijk het ware zaligmakende geloof. Want dat Abraham eigenlijk te spreken, uit dat werk niet voor God is gerechtvaardigd, blijkt klaar uit Gen. 15:6, waar gezegd wordt dat

Abraham al enige jaren tevoren, eer hij zijn zoon opofferde, als hij de belofte van dezen zoon geloofde, door het geloof door God gerechtvaardigd is, gelijk hier ook Jakobus betuigt, Jak. 2:23. # Jas 2.23 **de werken gerechtvaardigd, als hij Izak, zijn zoon, geofferd heeft** Dat is, heeft willen offeren of bezig was om hem te offeren; welk werk een klaar bewijs was van een oprecht en zeer sterk geloof; Rom. 4:18,19,20. **op het altaar?**

22. **Ziet gij wel, Of gij ziet dan. dat het geloof mede gewrocht heeft** Namelijk om krachtig te bewijzen en te betuigen door de goede werken, dat hij voor God gerechtvaardigd was. **met zijn werken, en het geloof volmaakt is** Dat is, verklaart en betoont een geloof te zijn, dat al zijn delen had, en volmaakt of oprecht was. Gelijk dit woord *volmaakt worden*, ook gebruikt wordt voor, volmaakt te zijn bewezen worden; 2 Cor. 12:9. **geweest uit de werken?**

23. **En de Schrift is** Dat is, door dat werk heeft hij betoond waarachtig te zijn, hetgeen de Schrift van hem zegt, dat hij door het geloof gerechtvaardigd was, daar uit dit werk blijkt, dat hij het ware rechtvaardigmakende geloof had, en door het geloof voor God gerechtvaardigd is; en hier blijkt ook, dat Jakobus de rechtvaardigmaking voor God eigenlijk niet aan de werken maar aan het geloof, dat door de werken zich betoont, toeschrijft. **vervuld geworden, die daar zegt: En Abraham geloofde God, en het is hem tot** Zie de verklaring hiervan Rom. 4:3. **rechtvaardigheid gerekend, en hij is een vriend** Deze woorden worden Gen. 15 niet gevonden, maar de zaak kan genomen worden uit hetgeen gezegd wordt Gen. 22:12,16,18, en wordt zo genoemd, 2 Kron. 20:7; Jes. 41:8. **van God genaamd geweest.**

24. **Ziet gij dan nu, Of gij ziet nu dan;** gelijk Jak. 2:22. **dat een mens uit de werken gerechtvaardigd** Dat is, gerechtvaardigd te zijn betuigd en bewezen wordt door de goede werken. **wordt, en niet alleenlijk**

uit het geloof? Dat is, niet door zulk een geloof, dat zonder goede werken is, of dat geen goede werken meteen voortbrengt.

25. En desgelijks ook Rachab, de hoer, Zie van dit woord Hebr. 11:31. **is zij niet uit de werken gerechtvaardigd** Zie de verklaring Jak. 2:21, en blijkt ook hieruit, daar zij door dit ééne goede werk voor God niet eigenlijk heeft kunnen gerechtvaardigd worden, dat daarom deze woorden oneigenlijk moeten verstaan worden, namelijk dat zij met dit werk betoond heeft dat haar geloof een waar en rechtvaardigmakend geloof was. Zie Hebr. 11:31. **geweest, als zij de gezondenen Of boden;** namelijk die gezonden waren om het land Kanaän te bespieden. **heeft ontvangen,** Namelijk met vrede, Hebr. 11:31; zonder hen te melden of aan te brengen, maar alle hulp bewijzende. **en door een anderen weg** Namelijk om het gevaar te ontkomen. Zie Joz. 2. **uitgelaten?**

26. Want gelijk het lichaam zonder geest dood Dat is, zonder de levendmakende ziel, die het beweegt en werken des levens voortbrengt, gelijk Ps. 104:29; Jes. 2:22; dat is, zonder adem of beweging. **is, alzo is ook het geloof** Dat is, de kennis en toestemming der artikelen des geloofs; of de uiterlijke belijdenis daarvan. **zonder de werken dood.** Dat is, als die niet vergezeld is met de goede werken. Zie Jak. 2:17,20.

Jakobus 3

1. Zijt niet vele meesters, Daarmede bestraft hij niet degenen die het leer-ambt begeren, #1Tim. 3:1, maar degenen die zich aanmatigen als grote meesters anderen lichtvaardig te oordelen en te berispen; hoedanige *velen* gevonden worden, daar de mensen zo geaard zijn, dat zij gebreken van anderen licht zien en berispen, en hunne eigene niet zien. Zie Matth. 7:1; Luk. 6:37. **mijn broeders, wetende, dat wij te meerder** Grieks *groter*; dat is, zeer groot en zwaar. **oordeel zullen ontvangen.** Dat is, straf, daar deze na gegeven vonnis pleegt

te volgen; zie 1 Cor. 11:31. Deze straf wordt uitgedrukt Matth. 7:2, en is rechtvaardig, daar zij anderen veroordelen in hetgeen waaraan zijzelf schuldig zijn, en zo ook tegen zichzelf vonnis strijken.

2. Want wij struikelen allen Of *stoten ons*, gelijk Jak. 2:10; dat is, zondigen, begaan dezelfde of dergelijke zonden dikwijls, die wij in anderen bestraffen; Gal. 6:1. **in vele. Indien iemand in woorden niet struikelt,** Grieks *in het woord*; dat is, in zeggen, spreken. **die is een volmaakt man,** Dat is, is begaafd met de rechte wijsheid en voorzichtigheid. Want dat dit niet wordt verstaan van een volkomene volmaaktheid, die de wet eist, is duidelijk, daar hij inwendig in zijn hart met kwade lusten, en uitwendig met de andere ledematen evenwel kan zondigen, al bedwingt hij zijn tong; en dewijl niemand zijn tong bedwingt gelijk behoort, Jak. 3:8, dat is ook een duidelijk bewijs van de onvolmaaktheid der mensen. **machtig om ook het gehele lichaam** Dat is, de werkingen van al de andere leden van het lichaam. **in den toom te houden.** Dat is, bedwingen dat zij den regel niet te buiten gaan; een gelijkenis, genomen van de paarden, die door den toom worden gedwongen den rechten weg te gaan. Zodat degene, die de tong kan bedwingen, hetwelk het zwaarste is, ook de andere ledematen bedwingen kan, dat lichter is; gelijk in Jak. 3:3 verklaard wordt.

3. Ziet, wij leggen den paarden Dat is, gelijk wij leggen, enz. Grieks *wij werpen*. **tomen in de monden, opdat zij ons zouden gehoorzamen, en wij leiden daarmede hun gehele lichaam** Namelijk hoe groot en sterk het ook zij. **om;** Dat is, waarheen wij willen. Zo regeert de tong den gansen mens en al zijn doen, hetzij ten goede of ten kwade.

4. Ziet ook de schepen, hoewel zij zo groot zijn, en van harde winden gedreven, zij worden omgewend van een zeer klein roer, waarhenen ook de begeerte des Grieks *de drijving*; dat is,

de beweging van zijn gemoed. **stuurders wil.**

5. **Alzo is ook de tong een klein lid, en roemt *nochtans*** Dat is, richt grote dingen aan. Of *verheft zich grotelijks*; een gelijkenis genomen van de paarden, die den hals opsteken, Ps. 12:4. **grote dingen. Ziet, een klein vuur,** Dat is, gelijk een klein vuur, al is het maar een vonk. **hoe groten hoop houts het aansteekt.** Grieks *hijlen*; hetwelk betekent in het algemeen wel allerlei stof, maar vooral die men branden kan, waarom een bos ook zo genoemd wordt.
6. **De tong** Namelijk als zij niet bedwongen, maar misbruikt wordt. **is ook een vuur,** Dat is, hoewel het een klein lid is, wanneer men die misbruikt, zo wordt daardoor dikwijls een grote brand van twist, oproerigheid, oorlog, enz. ontstoken Dat is, opgewekt en gaande gemaakt om te misbruiken., waardoor kerken, landen en steden verwoest worden. **een wereld der** Dat is, gelijk de wereld vol is van allerlei soorten van ongerechtigheid, zo brengt ook een onbedwongen tong voort allerlei ongerechtigheid, als kijven, lasteren, vechten, doodslaan, enz. Een figuurlijke wijze van spreken, waardoor een zeer grote menigte betekend wordt, gelijk men zegt, een zee, of een afgrond van kwaad. **ongerechtigheid; alzo is de tong onder onze leden gesteld, welke het gehele lichaam besmet, en** Dat is, voortbrengt vele kwaden en zonden, waarmede de mens besmet wordt. Zie Matth. 15:18,19,20. **ontsteekt** Namelijk gelijk als een vuur om te bederven en vernielen. **het rad onzer** Of *den loop van ons leven van de geboorte af*, welke is als een rad, dat altijd omloopt van den morgen tot den avond, van de jeugd tot den ouderdom, van de geboorte tot den dood. **geboorte, en wordt ontstoken** Dat is, opgewekt en gaande gemaakt om te misbruiken. **van de hel.** Dat is, van den duivel, wiens pijnplaats de hel is. Grieks *geënnēs*; van welk woord zie Matth. 5:22.
7. **Want alle natuur, beide** Dat is, alle soorten van wilde dieren, hoe wild zij ook van

nature mogen zijn. **der wilde dieren en der vogelen, beide der kruipende en der zeedieren, wordt getemd en is getemd** Dat is, tam gemaakt, dat zij den mensen geen kwaad doen. **geweest van de menselijke natuur.**

8. **Maar de tong kan geen mens** Namelijk hoe heilig hij ook zij, en welke moeite en zorg hij daartoe ook aanwendt. **temmen; zij is** Dat is, zó bedwingen, dat zij geen kwaad ooit doe; gelijk de volgende woorden verklaren. Daarom moet men te meerder en zorgvuldiger vlijt aanwenden en den Heere om Zijn genade te vuriger bidden, dat dit kwaad van ons meer en meer mag bedwongen worden. **een onbedwingelijk kwaad, vol van dodelijk venijn.** Namelijk hetwelk van de helse slang aangeblazen is. Want als de tong wordt misbruikt, dat zij als uitspuwt het vergift van lasteren, achterklap, schelden, vloeken, enz., daarmee brengt de lasteraar zichzelf in den dood, zo hij zich daarvan niet bekeert; Ps. 140:4; Rom. 1:30; 1 Cor. 6:10.
9. **Door haar loven** Grieks *in haar*. De apostel toont nu, dat het misbruik der tong ook een gans wanschapen zaak is en geheel onbetamelijk, dat men met dezelfde tong, waarmede men God looft, zijn naaste naar Gods evenbeeld geschapen, zou lasteren of vloeken, en dat zo door een en dezelfde tong geheel tegenstrijdige werken zouden voortgebracht worden. **wij God en den Vader,** Dat is, God die onze Vader is, gelijk tevoren Jak. 1:27. **en door haar vervloeken wij de mensen, die naar de gelijkenis van God gemaakt zijn.**
10. **Uit denzelfden mond komt voort zegening en vervloeking.** Dit moet, **mijn** Dat is, deze misbruiken der tong, die tevoren aangewezen zijn. **broeders, alzo niet geschieden.**
11. **Welt ook een fontein uit een zelfde** Grieks *uit eenzelfde hol*; dat is, springader. **ader het zoet en het bitter?** Of *zoet en bitter water*.

12. Kan ook, mijn broeders, een **vijgeboom olijven** Dat is, vijgen en olijven tezamen; dat is, zoete en bittere vruchten. **voortbrengen**, Grieks *maken*. **of een wijnstok vijgen?** Dat is, druiven en vijgen tezamen, gelijk tevoren. **Alzo kan geen** Zie Jak. 3:11. Zo behoort dan ook desgelijks de tong niet voort te brengen goed en kwaad, tegen de natuur van de andere schepselen. **fontein zout en zoet water voortbrengen.**

13. **Wie is wijs en** Dat is, zo daar iemand onder u is die zichzelf laat voorstaan dat hij wijs en verstandig is of daarvoor wil gehouden wezen, die betone zijn wijsheid, enz. De apostel wijst nu voorts de rechte middelen tegen het meesterlijk veroordelen en tegen de misbruiken der tong aan, waarvan hij dusver gesproken heeft. **verstandig onder u? die bewijze uit zijn goeden wandel** Dat is, omgang onder de mensen, zo in de kerk, politie en huishouding, als ook in het bijzonder met alle mensen. **zijn werken in** Dat is, roeme niet van zijn wijsheid maar betone deze metterdaad in zijn werken, nalatende zulk meesterschap, en zijn tong bedwingende. **zachtmoedige wijsheid.** Grieks *in zachtmoedigheid der wijsheid*; dat is, in zodanige wijsheid, die altijd met zachtmoedigheid is vergezeld.

14. **Maar indien gij bitteren nijd en twistgierigheid** Of *ijver*, gelijk Rom. 10:2. Dit is de fontein, waaruit de voorgaande zonden gewoonlijk spruiten. Die daarom de apostel zoekt eerst te stoppen. **hebt in uw hart, zo roemt en** Namelijk dat gij een oprecht christen zijt. **liegt niet** Namelijk als gij zulks roemt. **tegen de waarheid.** Namelijk van het Evangelie, hetwelk doorgaans leert dat zulke zonden met de christelijke roeping niet mogen bestaan. Of tegen de waarheid van de zaak, daar gij geen recht christen, noch recht verstandig zijt, gelijk gij roemt te zijn.

15. **Deze is de wijsheid niet, die van boven** Dat is, van den hemel, van den Vader der lichten, Jak. 1:17; van wien de rechte en

zaligmakende wijsheid voortkomt en verkregen wordt. Zie ook Joh. 3:5. **afkomt, maar is aards,** Dat is, werelds, als de aardse en wereldse mensen hebben. **natuurlijk** Grieks *ziellijk*, gelijk 1 Cor. 2:14. Dat is, die daar komt van de ziel des mensen, zodanig deze is van nature en nog onwedergeboren, verdorven en onverstandig in geestelijke zaken., **duivels.** Dat is, zodanig als de duivel heeft, en die hij den mensen ingeeft.

16. **Want waar nijd en twistgierigheid is, aldaar is verwarring en alle boze handel.**

17. **Maar de wijsheid, die van boven is, die is ten eerste zuiver, daarna vreedzaam,** Of *rein*; niet besmet met zodanige heersende gebreken en zonden. **bescheiden,** Niet handelende naar het uiterste recht, maar gaarne van hun recht wijkende. Zie Filipp. 4:5. **gezeggeijk,** Dat is, goede onderwijzingen en vermaningen gaarne plaats gevende, en niet hardnekkig op het hunne staande. **vol van barmhartigheid en van goede vruchten, niet partijdig** Het Griekse woord betekent ook een die niet te nauw een zaak onderzoekt of onderscheidt. De hemelse wijsheid maakt ook wel onderscheid en oordeelt tussen waarheid en onwaarheid, tussen goed en kwaad, 1 Cor. 10:15; 1 Thess. 5:21; 1 Joh. 4:1; Jud.:22, maar oordeelt niet lichtvaardig of te scherp van zijns naasten woorden of werken; hetwelk hier de apostel wil zeggen. **oordeelende, en ongeveinsd.**

18. **En de vrucht der** Namelijk het eeuwige leven. Zie Rom. 6:21,22; Gal. 6:8. **rechtvaardigheid wordt in vrede** Dat is, wordt door vrede gezaaid. **Of de vrucht der rechtvaardigheid, die in vrede,** dat is in de ware gelukzaligheid **bestaat, wordt gezaaid,** enz. **gezaaid voor degenen,** Dat is, weggelegd en bewaard. Zie van deze gelijkenis Ps. 97:11; Gal. 6:8. **die vrede maken.** Of *oefenen*; dat is, die niet alleen vrede maken tussen twistende partijen, maar ook alle vlijt en middelen aanwenden, om

met alle mensen, zo veel het mogelijk is, in vrede te leven.

Jakobus 4

- 1. Van waar komen krijgen en vechterijen** Daardoor worden niet verstaan openlijke oorlogen met krijgsknechten en wapenen gevoerd, want die waren onder de christenen toen niet, maar de bijzonder heftige twisten en krakelen, die *onder hen* waren, en zo met woorden als anderszins gevoerd werden, tot grote schande van den christelijken godsdienst en ergernis der heidenen, welke gesteld worden tegen den vrede, waarvan hij in het laatste van het voorgaande hoofdstuk gesproken had. **onder u? Komen zij niet hiervan, namelijk uit uw wellusten,** Dat is, uit uw kwade en vleselijke begeerlijkheden, waar gij uw lust in scheidt. **die in uw leden** Daardoor verstaat hij niet alleen de uiterlijke ledematen van het lichaam, als tong, handen, voeten, ogen, enz., maar ook de inwendige krachten en genegenheden der ziel, in welke de begeerlijkheid meest zetelt. **strijd voeren?** Dat is, de ziel als beoorlogen, om deze in het verderf en ten onder te brengen. Zie 1 Petr. 2:11.
- 2. Gij begeert,** Namelijk eer, rijkdom van deze wereld, enz. **en hebt niet; gij** Dat is, of gij komt daar niet toe, of zo gij zulks bekomt, het zal u niet bevorderlijk maar schadelijk zijn. **benijdt en** Dat is, misgunt uw naaste het goed, dat hem de Heere gegeven heeft. In vele Griekse boeken wordt gelezen *phoneuete*; dat is, *gij doodt*, voor *Phthoneite*; dat is, *gij benijdt*. Doch het woord *doden* komt hier zo wel niet te pas; tenzij men het verstaat van zijn naasten te haten, hetwelk een doodslag voor God is; 1 Joh. 3:15. **ijvert naar dingen,** en kunt ze niet verkrijgen; Namelijk die dingen, die gij anderen misgunt of die gij ook zoudt willen hebben zowel als uw naaste. Want God geeft deze dingen dien die het Hem belijft. **gij vecht en voert krijg,** Dat is, gij twist en krakeelt uit nijdigheid tegen elkander om deze dingen, gelijk in Jak. 4:1. **doch gij**

hebt niet, Dat is, gij verkrijgt het daarmee niet. Zie Hagg. 1:6. **omdat gij niet bidt.** Dat is, deze goederen door het gebed niet verzoekt van God, door wien deze moeten gegeven worden.

- 3. Gij bidt, en gij** Dat is, hoewel gij soms God om deze goederen zoudt mogen bidden, zo krijgt gij die evenwel niet, en dat door uw eigen schuld. **ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt,** Namelijk niet alleen omdat uw gebed voortkomt uit een nijdig hart, maar ook omdat gij deze dingen niet verzoekt tot een goed doel, om die te gebruiken zo het behoort. **opdat gij het** Dat is, opdat gij daarmee uw kwade begeerlijkheden zoudt mogen voldoen en voeden. **in uw wellusten doorbrengen zoudt.**
- 4. Overspelers** Zo noemt hij al degenen die de liefde, die zij God in *Christus*, hunnen bruidegom en Zaligmaker, schuldig zijn, en Hem ook in den doop beloofd hebben, betonen aan de wereld; een gelijkenis, genomen van lichamelijk overspel, welke is, als gehuwde lieden de echtelijke liefde, die zij elkander schuldig zijn, aan anderen bewijzen. Zie Jer. 13:27; Ezech. 23:43,45; Hos. 2:1. Dezen naam geeft hij hun, om de lelijkheid der zonde beter aan te wijzen. **en overspeleressen, weet gij niet,** Dat is, gij kunt en behoort hiervan niet onwetend te zijn. **dat de vriendschap der wereld** Dat is, der wereldse en ongelovige mensen, om die in het kwade te behagen of na te volgen; en der wereldse dingen en begeerlijkheden, om die met overtreding van Gods geboden of verzaking van de christelijke leer na te trachten. Zie 1 Joh. 2:15. **een vijandschap Gods is?** Dat is, niet kan bestaan met de liefde, dienst en vriendschap Gods, maar God tot een vijand maakt. Of *ene vijandschap is tegen* God, gelijk Paulus spreekt Rom. 8:7. **Zo wie dan een vriend der wereld wil zijn, die wordt een vijand van God gesteld.**
- 5. Of meent gij,** Dat is, wilt tocht niet menen. **dat de Schrift** De volgende woorden staan wel nergens met zovele woorden in de heilige Schrift van het Oude Testament, maar de zin

wordt daarin gevonden. Waarom sommigen menen, dat de apostel ziet op de plaatsen Gen. 6:5, en Gen. 8:21. Anderen menen wel zo geschikt dat hij zou zien op de plaats Num. 11:29. **tevergeefs zegt:** Grieks *ijdellijk*; dat is, dat zulks niet zo zou zijn of tot onze stichting niet zou geschreven zijn; Rom. 15:4. **De Geest**, Sommigen verstaan dit van den verdorven geest des mensen of van de gedachten van des mensen hart, Gen. 6:5. Of *de geest die in uw woont*; en dan zou het overgezet moeten worden: *heeft lust tot nijdigheid*; dat is, strekt zich van nature tot nijdigheid en dergelijke boosheden. Maar wordt beter verstaan van den Geest Gods, waardoor wij wedergeboren worden, omdat daarbij gezegd wordt: *die in ons woont*, hetwelk van den Geest Gods in de Schrift dikwijls gezegd wordt, Exod. 25:8, en Exod. 29:45; Rom. 8:11; 1 Cor. 3:16. Zo is dan de zin: *De Geest Gods die in ons woont* strijdt tegen de boze genegenheid der nijdigheid, gelijk Gal. 5:17. Of verwekt in onze heilige begeerten *gelijk Rom. 8:26*, strijdende tegen nijdigheid. En daarom behoren degenen, in welke de Geest Gods woont, Rom. 8:9; 1 Cor. 3:16, de vriendschap der wereld niet lief te hebben. # 1Co 3.16 **Die in ons woont, heeft Die lust tot nijdigheid?** Of: *De Geest Gods die in ons woont begeert tegen nijdigheid*. Zie de voorgaande verklaring.

6. Ja, Hij geeft Dat is, zal geven, namelijk de Geest Gods; dat is, dit is zover vandaar dat Hij zou lust hebben tot nijdigheid, dat Hij ook meerdere genade geeft. **meerdere genade.** Dat is, een zeer grote genade, gelijk Jak. 3:1. Daarom zegt *de Schrift: God wederstaat de hovaardigen, maar den nederigen geeft Hij genade.*

7. Zo onderwerpt u dan Namelijk met gewillige gehoorzaamheid aan Zijn geboden, al uw gedachten, begeerten en genegenheden, woorden en werken schikkende naar den regel van Zijn wil in Zijn Woord voorgeschreven. **Gode; wederstaat den duivel, en** Namelijk als hij u verzoekt en aanlokt, om uwe vleselijke begeerlijkheden te volbrengen, en de vriendschap der wereld te zoeken. Zie

dezelfde vermaning 1 Petr. 5:8, enz. **hij zal van u vlieden.** Namelijk dan als gij hem tegenstaat.

8. Naakt tot God, Namelijk door oprechte bekering, geloof, gehoorzaamheid en gebeden. **en Hij zal tot u naken. Reinigt** Namelijk met Zijn genade en weldaden. **de handen, gij zondaars,** Dat is al uw uiterlijke ledematen, die als werktuigen der ziel zijn, waartoe de handen meest gebruikt worden. Zie Ps. 26:6; Jes. 1:15,16; 1 Tim. 2:8. **en zuivert de harten, gij dubbelhartigen!** Grieks *gij tweezieligen*. Zie van dit woord Jak. 1:8.

9. Gedraagt u als Namelijk niet alleen uitwendig, gelijk de huichelaars veeltijds doen, maar vooral inwendig in het hart; bedroefd zijnde over uw zonden en ellenden. **ellendigen, en treurt en weent; uw lachen worde veranderd in treuren, en uw blijdschap in bedroefdheid.** Het Griekse woord betekent eigenlijk neerslachtigheid van ogen of aangezicht, uit droefheid of schaamte.

10. Vernedert u voor den Heere, en Hij zal u verhogen.

11. Broeders, spreekt niet kwalijk van Grieks *tegen elkander*; dat is, spreekt niet wat tegen elkanders eer en goeden naam is. **elkander. Die van zijn broeder kwalijk spreekt en zijn broeder oordeelt, die spreekt** Dat is, veroordeelt, gelijk Matth. 7:1. **kwalijk van de wet, en oordeelt de wet. Indien gij nu de wet oordeelt, zo zijt gij geen dader der** Dat is, veroordeelt, namelijk omdat hij met dit kwalijk spreken toont, dat hij niet houdt wat de wet als kwalijk spreken met recht verboden heeft; Lev. 19:16. **geen dader der wet, maar een rechter.** Namelijk der wet, hetwelk een grote en dwaze vermetelheid is van een mens.

12. Er is een enig Wetgever, Namelijk God de Heere, in wiens plaats zich vermetelijk stellen allen, die hun naasten lichtvaardig oordelen, en de wet van God, die zulks verbiedt, daarmee als veroordelen. **Die**

behouden kan en verderven. Doch wie zijt gij, die een anderen oordeelt?

13. Welaan nu gij, die daar zegt: Wij zullen heden *Of laat ons heden*, enz. of morgen naar zulk een stad reizen, en aldaar een jaar doorbrengen, en Grieks *maken*. koopmanschap drijven, Onder deze ene soort van menselijke voornemens en bekommelingen worden alle andere mee verstaan, en deze alleen genoemd, omdat daarbij het meeste gebrek hierin gevonden werd. **en winst doen.**

14. Gij, die niet weet, wat morgen *geschieden zal*, want hoedanig is uw leven? Dat is, hoe kort, broos en onzeker. Want het is een damp, die Dat is, gelijk een damp. **voor een weinig tijds gezien wordt, Of schijnt.** en daarna verdwijnt.

15. In plaats dat gij zoudt zeggen: Dat is, behoort te zeggen, namelijk zo in uw hart als ook met woorden, om daarmede te kennen te geven, dat gij de voorzienigheid van God en de broosheid van uw leven, recht verstaat en erkent. **Indien de Heere wil, en wij leven zullen, Of zo zullen wij leven, en dit of dat doen.** zo zullen wij dit of dat doen.

16. Maar nu roemt gij in Dat is, gij spreekt zo vermetel alsof de uitkomst der zaken en uw leven in uw hand en macht stonden. **uw hoogmoed; alle zodanige roem is boos.**

17. Wie dan weet goed te doen, Dat is, weet wat goed en wat kwaad is; wat men behoort te doen en behoort te laten. **en niet doet, dien is het zonde.** Dat is, die zondigt zwaarder dan degene die het niet weet, en die kan zich geenszins verontschuldigen. Zie Luk. 12:47; Joh. 9:41, en Joh. 15:22.

Jakobus 5

1. Welaan nu, gij rijken, Namelijk die de rijkdommen onrechtvaardig vergadert of deze misbruikt, gelijk het volgende aantoont. Want anders zijn de rijkdommen in zichzelf niet

kwaad, maar een zegen Gods, Spreuk. 10:22. Doch worden gewoonlijk zeer licht misbruikt tot nadeel der zaligheid, zie Matth. 13:22, en Matth. 19:23,24; en hier worden verstaan, niet alleen de algemene rijke gierigaards en verkwisters, maar ook die in publiek gezag zijn, als koningen, prinses, stadhouders, rechters en dergelijke, die hun macht en gezag tot onderdrukking der armen misbruiken, gelijk blijkt uit Jak. 5:6. **weent en huilt over uw ellendigheden, die over u komen. Of, die over u zullen komen;** namelijk zo in dit leven, als vooral na dit leven. Zie Luk. 16:23.

2. Uw rijkdom Namelijk die gij hadt behoren te besteden tot onderhoud der armen. **is verrot,** Dat is, hebt gij liever bij u laten verrotten dan den armen mee te delen. **en uw klederen** Namelijk waarmede gij den naakte behoort te kleden. Zie Jes. 58:7. **zijn van de motten gegeten geworden;**

3. Uw goud en zilver Namelijk dat gij hadt behoren te geven tot onderhoud van uw naaste; gelijk tevoren. **is verroest;** Namelijk in uw kisten of bergplaatsen, waarin gij het gierig hebt bewaard, zonder daarvan den armen mee te delen. **en hun roest zal u zijn** Dat is, zal tegen u zijn. Zie dergelijke wijze van spreken Matth. 10:18, en Matth. 23:31; namelijk in den dag des oordeels. **tot een getuigenis,** Dat is, om u te overtuigen van uw gierigheid en van uw rechtvaardige verdoemenis. Zie Matth. 10:18; Mark. 1:44. **en zal uw vlees** Dat is, zal als een vuur zijn, waarmee gij zult gepijnigd worden. **als een vuur verteren; gij hebt schatten vergaderd** Sommigen verstaan dit van den schat des toorns Gods, die den gierigaards in de laatste dagen overvallen zal, waarvan Paulus spreekt Rom. 2:5; maar wordt beter verstaan van de schatten der tijdelijke goederen, met welker vergadering de gierigaards altijd en alleen bezig zijn. Zie Matth. 6:19. **in de laatste dagen.** Namelijk van de wereld. Of van uw leven, dat is, tot het einde van uw leven toe, als gij nu al tot hogen ouderdom zijt gekomen, zo houdt

gij evenwel niet op nog gierig schatten te vergaderen. Zie Luk. 12:19. Of *tegen de laatste dagen*.

4. **Ziet, het loon der werklieden, die uw landen gemaaid** Door deze ene soort van ongerechtigheid verstaat hij alle andere dergelijke. **hebben, welke van u verkort is, roept; en** Namelijk tot God, dat Hij wraak daarover zou willen doen. Zie Gen. 4:10; Hebr. 12:24. **het geschrei dergenen, Grieks *de roepingen*;** dat is, de klachten der werklieden over deze uwe ongerechtigheid. **die geogst hebben, is gekomen tot in de oren van** Dit moet verstaan worden bij gelijkenis van mensen genomen, waardoor Gode menselijke ledematen dikwijls toegeschreven worden, niet eigenlijk *want Hij is een geest, Joh. 4:24*; en hiermede wordt verstaan, dat God hun klachten verhoord heeft. Zie Ps. 18:7; Jes. 37:17. **den Heere Sebaoth. Of Zebaoth,** gelijk de Hebreëen lezen. Dit is een Hebreeuws woord, en betekent *heirscharen*, namelijk des hemels en der aarde, die tot Zijn dienst staan, en voor Hem strijden tegen Zijn vijanden, welke titel God dikwijls in het Oude Testament wordt toegeschreven. Zie Jes. 1:9; Jer. 11:20; Rom. 9:29, en hier van den apostel wordt uitgedrukt, om daarmee aan te wijzen zijn grote macht die hij heeft, om de onderdrukkers der rechtvaardigen te straffen.
5. **Gij hebt lekkerlijk geleefd** Dat is, gij hebt uw rijkdommen verkwist met overdadigheid, gulzigheid en brasserie en den armen laten honger lijden. Zie een voorbeeld daarvan Luk. 16:19,20, enz. **op de aarde, en wellusten gevolgd;** Zie ook 1 Tim. 5:6. **gij hebt uw harten gevoed** Dat is, niet alleen uwe lichamen zo gemest, maar zulks ook gedaan met groten lust uws harten, om die te verzadigen. **als in een dag der slachting.** Dat is, gelijk op de grote feestdagen, als de dankoffers geslacht werden, de mensen alsdan plegen goede sier te maken, zo doet gij dagelijks. Zie Spreuk. 7:14; Jes. 22:13.
6. **Gij hebt veroordeeld, gij hebt gedood den rechtvaardige;** Dat is, met

geweld en wreedheid de onschuldigen vervolgt. Hetwelk dan verstaan moet worden van zulke rijken, die ook in hoogheid en tot overheid gesteld zijn. **en hij wederstaat u niet.** Dat is, hij laat zich van u onderdrukken, zonder iets daartegen te doen. Zie een voorbeeld in Naboth, 1 Kon. 21:13, en in Stefanus, Hand. 7:59,60.

7. **Zo zijt dan lankmoedig,** Dat is, verdraagt lankmoedig het ongelijk en geweld, dat deze rijken u aandoen. **broeders, tot de toekomst** Namelijk om te oordelen; die dan het ongelijk den vromen aangedaan, zal wreken, en aan hun verdrukkers rechtvaardig vergelden 2 Thess. 1:5,6, en dan hen van dezen volkomen verlossen; Luk. 21:28. **des Heeren. Ziet, de landman verwacht de kostelijke vrucht des lands, lankmoedig zijnde over** Dat is, met lankmoedigheid deze verwachtende. **dezelve, totdat het den vroegen en** Dat is, die nodig is als het land eerst bezaaid is. **spaden regen** Die daarna tegen den tijd van den oogst tot het gewas dienstig is. Zie Deut. 11:14. **zal hebben ontvangen.**
8. **Weest gij ook lankmoedig,** Namelijk gelijk de landman. Of *gij dan weest lankmoedig.* **versterkt uw harten;** Namelijk met een vast vertrouwen dat de Heere Zijn beloften, den gelovigen gedaan, te Zijner tijd zekerlijk zal volbrengen. **want de toekomst des Heeren** Namelijk ten oordeel; gelijk tevoren. **genaakt.** Dat is, zal niet lang vertoeven, waarop Hij u van der goddelozen gezelschap en geweld zal verlossen.
9. **Zucht niet tegen** Dat is, geeft elkander geen oorzaak met onbehoorlijke woorden of werken, om tegen elkander daarover te zuchten, dat is, bedroefd te zijn of tot God te klagen. **elkander, broeders, opdat gij niet veroordeeld wordt; ziet, de Rechter** Namelijk *Jezus Christus*, die als rechter der wereld alle ongelijk zal straffen. **staat voor de deur.** Dat is, is nabij met Zijn komst, gelijk een die al tot de deur of poort is gekomen, bereid zijnde om in te gaan. Zie Matth. 24:33.

10. **Mijn broeders, neemt tot een voorbeeld des lijdens,** Grieks *van het lijden van het kwaad*; dat is der verdrukkingen. **en der lankmoedigheid de profeten, die** Hun voorbeeld stelt ook de Heere *Christus* daartoe voor; Matth. 5:12. **in den Naam des** Dat is, uit last, bevel en ingeven des Heeren. Zie 2 Petr. 1:20,21. Heeren gesproken hebben.

11. **Ziet, wij houden hen gelukzalig, die verdragen; gij hebt de verdraagzaamheid van Job gehoord, en gij hebt het einde des Heeren** Dat is, de goede uitkomst, die de Heere aan Job verleend heeft uit al Zijn lijdens dat Hij geduldig gedragen heeft. Zie van deze Job 42:10. **gezien, dat de Heere zeer barmhartig** Grieks *is van vele ingewanden*; en wordt door de *ingewanden* verstaan een inwendige beroering des gemoeds tot barmhartigheid. Zie Luk. 1:78; Filipp. 2:1; Col. 3:12. **is en een Ontfermer.**

12. **Doch voor alle dingen, mijn broeders, zweert niet,** Namelijk lichtvaardig; of uit mismoedigheid, gelijk de mensen in tegenspoed menigmaal plegen. Zie ook Matth. 5:34, en Matth. 23:16,18. Want anders is een wettig eedzweren bij den naam Gods niet verboden; Hebr. 6:16. **noch bij den hemel,** Dat is, niet bij enige schepselen, gelijk velen gewoon waren te doen, die meenden als zij den naam Gods niet uitdrukten in hunne reden, dat zij dan deze niet ontheiligden, of lichtvaardig misbruikten; gelijk ook de Farizeën leerden. Zie Matth. 5:34, enz. **noch bij de aarde, noch enigen anderen** Die lichtvaardigheid of bij enige andere schepselen zou gedaan worden. **eed; maar uw ja, zij ja,** Dat is, de waarheid eenvoudig uitdrukkende met *ja*, en desgelijks, als iets ontkend wordt, het eenvoudig uitdrukkende met *neen*, zonder enigen eed daarbij te doen in uw gewone rede, samensprekingen of handelingen. **en het neen, neen; opdat gij in geen oordeel valt.** Dat is, straf die God gedreigd heeft dengenen die Zijn naam lichtvaardig misbruiken, Exod. 20:7. Zie van deze wijze van

spreken Matth. 23:14; Luk. 23:40; Rom. 2:3, en Rom. 13:2; 1 Cor. 11:29; Jak. 3:1. Anderen lezen *in geveinsdheid*; waarmee dan aangewezen zou worden, dat zodanige lichtvaardige eden, of bij de schepselen uit geveinsdheid gedaan worden, of de mensen tot geveinsdheid brengen, gelijk blijkt in de Farizeën; Matth. 23:19. # Mt 23.19

13. **Is iemand onder u in lijden?** Namelijk van enig kwaad, gelijk het Griekse woord meebrengt. **Dat hij bidde. Is iemand goedsmoeds? Dat hij psalmzingt.**

14. **Is iemand krank onder u?** Namelijk van lichamelijke ziekte. **Dat hij tot zich roepe de ouderlingen** Namelijk die de gave hebben van gezondmaking door wonderen, welke toen sommigen leraars en ouderlingen gegeven werd. Zie 1 Cor. 12:9. **der Gemeente, en dat zij over hem Of voor hem. bidden, hem** Zo heeft gebeden Elia over den zoon der weduwe, 2 Kon. 4:33; *Christus* over Lazarus, Joh. 11:41, en Paulus over Eutichus Hand. 20:10, namelijk dat God hem zijn zonden wil vergeven en zijn gezondheid wedergeven. **zalvende met olie** Namelijk naar het voorbeeld der discipelen, die van *Christus* ontvangen hebbende de gave van wonderbaarlijke gezondmaking, daartoe olie gebruikten, Mark. 6:13; niet dat in de olie enige verborgen kracht was om de ziekten te genezen, maar zij gebruikten deze als een buitengewoon teken, waaruit bekend was, dat door hun dienst zulk een wonder van God geschiedde tot bevestiging van hun leer; gelijk men ziet dat *Christus* en de apostelen, in het genezen van de ziekten nu speeksel, slijk, aanrakingen, oplegging der handen, dan hunne schaduwen, gordels en zweetdoeken daartoe gebruiken. Welke gave van wonderbaarlijke gezondmaking, daar zij nu vele honderden jaren opgehouden heeft, als niet meer nodig zijnde, daar de Evangelische leer genoegzaam met wonderen is bevestigd, zo wordt tevergeefs en spottend dit uiterlijk teken nog heden als een sacrament gebruikt, en nog meer wordt het bijgelovig misbruikt, als men meent dat zulke zalving kracht heeft om de

zonden weg te nemen en tot zaligheid der zielen dienstig is. **in den Naam des Heeren.** Dat is, aanroepende de naam des Heeren die de bewerker is van zulke wonderbaarlijke gezondmaking.

15. En het gebed des geloofs Dat is, dat zo door de ouderlingen als door de zieken uit waar geloof tot den Heere gedaan wordt. **zal den zieke behouden,** Dat is, zal de zieken verlossen van de lichamelijke ziekte, naar den wil des Heeren. **en de Heere zal hem** Namelijk als zijnde de werkmeester van deze wonderbaarlijke gezondmaking. Hetwelk uitdrukkelijk daarbij gedaan wordt, opdat men niet mene, dat de olie of het uitgesproken gebed, zulke kracht zou hebben in zichzelf. **oprichten, en zo** Of *ophelpen*; namelijk uit zijn ziekte. **hij zonden gedaan zal** Namelijk om welke God hem die ziekte zou mogen toegezonden hebben; gelijk Joh. 5:14; 1 Cor. 11:30. **hebben, het zal hem vergeven worden.** Namelijk van den Heere, als men Hem daarom behoorlijk bidt.

16. Belijdt elkander de De apostel wil hiermee niet leren, dat de gelovigen al hun zonden zouden moeten openbaren en belijden aan een kerkedienaar, om van hem ontslag of vergeving te verkrijgen, gelijk verkeerd gemeend wordt. Want hij spreekt hier uitdrukkelijk van een belijdenis, die men *elkander* moet doen, dat is de ene gelovige aan den ander, en dat ook onderling, naar gelegenheid der zaken, en worden door de *zonden* verstaan, in de eerste plaats die zonden, die de ene gelovigen tegen den ander zou mogen gedaan hebben, waardoor de liefde van den naaste verbroken en onvrede zou mogen ontstaan zijn; waarvan de apostel wil dat degene, die tegen zijnen naaste misdaan heeft, zijne schuld zal belijden of bekennen, en met hem daarover verzoenen, gelijk ook *Christus* leert Matth. 5:23, hetwelk, gelijk het ten allen tijde wel behoort te geschieden, zo is het inzonderheid nodig als men ziek is. Daarbenevens zo iemand in enige zonde zou mogen gevallen zijn, waarover hij zo bezwaard is, dat hij zichzelf alleen niet wel kan troosten, dat hij dan die zonde openbare

aan een ander, hetzij kerkedienaar, of enig ander goed vriend, om van dezen getroost te worden uit Gods Woord en om hem te helpen bidden, dat die zonde hem door God mag vergeven worden; gelijk de volgende woorden medebrengen. **misdaden, en bidt voor elkander,** Namelijk om vergeving der zonden, die men elkander beleden heeft, als om de gezondheid des lichaams wanneer iemand ziek is, gelijk in Jak. 5:15. **opdat gij gezond wordt;** Namelijk naar lichaam en naar ziel. **een krachtig gebed** Dat is, vurig en oprecht; of sterk aanhoudende. **des rechtvaardigen** Dat is, van een vroom gelovig mens. **vermag veel.**

17. Elias was een mens van gelijke bewegingen als wij; Of lijden. Zie Hand. 14:15, hetwelk daarbij gedaan wordt, opdat men niet zou menen dat Elia vanwege zijn groten ijver en godzaligheid enige verdienste in het bidden bij God zou hebben gehad, daar hij zijn zwakheden ook gehad heeft, en alleen uit genade door God is verhoord. **en hij bad een gebed,** Of *bad met een gebed*; ene Hebreeuwse wijze van spreken, door welke verdubbeling te kennen gegeven wordt, dat hij zeer sterk bad. **dat het niet zou regenen; en het regende niet op de aarde in** Dat is, over het land der Israëlieten. Want het was geen algemene droogte over de ganse wereld. **drie jaren en zes maanden.**

18. En hij bad wederom, en de hemel gaf regen, en de aarde bracht haar vrucht voort.

19. Broeders, indien iemand onder u van de waarheid Namelijk der Evangelische leer, hetzij in gevoelen, of in wandel. **is afgedwaald, en hem iemand bekeert,** Namelijk door onderrichtingen in den gezonde leer en ernstige vermaningen tot boetvaardigheid, welke middelen zijn waardoor God de mensen bekeert; en worden aan deze middelen toegeschreven hetgeen Gods eigen werk is, omdat Hij daardoor krachtig werkt.

20. Die wete, dat degene, die een zondaar van de dwaling zijns wegs bekeert, een ziel Namelijk des dwalenden; Jud.:23. van den dood zal Namelijk van den eeuwigen dood. **behouden**, en Namelijk als een werktuig zijnde van deze behoudenis. Zie dergelijke 1 Tim. 4:16. **menigte der zonden zal** Namelijk des afgedwaalden. **bedekken**. Dat is, zal het daartoe brengen, dat God de zonden des afgedwaalden bedekken en hem niet toerekenen zal; en ook dat zijn zonden bij de mensen vergeten en vergeven zullen worden.